

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 13ης Δεκεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση C-1/00,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους D. Booss και G. Berscheid, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από το

Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενο από τον J. E. Collins, επικουρούμενο από τους D. Anderson, QC, και M. Hoskins, barrister, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνον,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης αρχικώς από την K. Rispal-Bellanger και τον J.-F. Dobelle, ακολούθως από την R. Loosli-Surrans και τον J.-F. Dobelle και στη συνέχεια από την R. Loosli-Surrans και τον G. de Bergues, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της

- προς την απόφαση 98/256/EK του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 1998, σχετικά με επείγοντα μέτρα για προστασία από την σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών και σχετικά με την τροποποίηση της αποφάσεως 94/474/EK και την κατάργηση της αποφάσεως 96/239/EK (ΕΕ L 113, σ. 32), όπως έχει υπό την απόφαση 98/692/EK της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1998 (ΕΕ L 328, σ. 28), και ειδικότερα προς το άρθρο της 6 και το παράρτημά της III, και
- την απόφαση 1999/514/EK της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 1999, για τον καθορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία μπορεί να αρχίσει η αποστολή από το Ηνωμένο Βασίλειο προϊόντων που προέρχονται από βοοειδή σύμφωνα με το εξαγωγικό καθεστώς με χρονολογική βάση δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 5, της αποφάσεως 98/256 (ΕΕ L 195, σ. 42), και ειδικότερα προς το άρθρο της 1,

και ιδίως αρνούμενη να επιτρέψει την εμπορία στην επικράτειά της, μετά την 1η Αυγούστου 1999, των επιλέξιμων για το καθεστώς αυτό προϊόντων που αφορά το άρθρο 6 καθώς και το παράρτημα ΙΙΙ της αποφάσεως 98/256, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 98/692, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις δύο αυτές αποφάσεις, και ειδικότερα από τις πιο πάνω διατάξεις τους, καθώς και από τη Συνθήκη ΕΚ, και ιδίως από τα άρθρα 10 ΕΚ και 28 ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, P. Jann, F. Macken, N. Colneric και S. von Bahr, προέδρους τμήματος, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, L. Sevón (εισηγητή), M. Wathelet, R. Schintgen και B. Σκουρή, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2001, όπου η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τους D. Boos και G. Berscheid, η Γαλλική Δημοκρατία από την R. Loosli-Surrans και τον F. Alabrune και το Ηνωμένο Βασίλειο από τους J. E. Collins, D. Anderson και M. Hoskins,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε βάσει του άρθρου 226 ΕΚ προσφυγή με αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της
 - προς την απόφαση 98/256/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 1998, σχετικά με επείγοντα μέτρα για προστασία από την σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών και σχετικά με την τροποποίηση της αποφάσεως 94/474/ΕΚ και την κατάργηση της αποφάσεως 96/239/ΕΚ (ΕΕ L 113, σ. 32), όπως έχει υπό την απόφαση 98/692/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1998 (ΕΕ L 328, σ. 28), και ειδικότερα προς το άρθρο της 6 και το παράρτημά της ΙΙΙ, και
 - την απόφαση 1999/514/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 1999, για τον καθορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία μπορεί να αρχίσει η αποστολή από το Ηνωμένο Βασίλειο προϊόντων που προέρχονται από βοοειδή σύμφωνα με το εξαγωγικό καθεστώς με χρονολογική βάση δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 5, της αποφάσεως 98/256 (ΕΕ L 195, σ. 42), και, ειδικότερα προς το άρθρο της 1,

και ιδίως αρνούμενη να επιτρέψει την εμπορία στην επικράτειά της, μετά την 1η Αυγούστου 1999, των επιλέξιμων για το καθεστώς αυτό προϊόντων που αφορά το

άρθρο 6 καθώς και το παράρτημα ΙΙΙ της αποφάσεως 98/256, όπως τροποποιήθηκε, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις δύο αυτές αποφάσεις, και ειδικότερα από τις πιο πάνω διατάξεις τους, καθώς και από τη Συνθήκη ΕΚ, και ιδίως από τα άρθρα 10 ΕΚ και 28 ΕΚ.

2 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 2000, επετράπη στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Κατόπιν της ανακαλύψεως πιθανής σχέσεως μεταξύ μιας παραλλαγής της ασθένειας Creutzfeldt-Jacob, ασθένειας που προσβάλλει τον άνθρωπο, και της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών (στο εξής: ΣΕΒ), η οποία τότε είχε εξαπλωθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή έλαβε την απόφαση 96/239/ΕΚ, της 27ης Μαρτίου 1996, σχετικά με ορισμένα επείγοντα μέτρα προστασίας από τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΕΕ L 78, σ. 47, στο εξής: απόφαση απαγορεύσεως των εξαγωγών), με την οποία απαγόρευσε στο Ηνωμένο Βασίλειο να αποστέλλει από το έδαφός του προς τα άλλα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων, ζώντα βοοειδή, βόειο κρέας και προϊόντα που λαμβάνονται από βοοειδή.

4 Η απόφαση αυτή στηρίχθηκε στη Συνθήκη, στην οδηγία 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς (ΕΕ L 224, σ. 29), όπως είχε μετά την πιο πρόσφατη τροποποίησή της με την οδηγία 92/118/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1992, για τον καθορισμό των όρων υγειονομικού ελέγχου καθώς και των υγειονομικών όρων που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα προϊόντων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους προαναφερόμενους όρους, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο

κεφάλαιο I του παραρτήματος A της οδηγίας 89/662/ΕΟΚ και, όσον αφορά τους παθογόνους παράγοντες, της οδηγίας 90/425 (ΕΕ 1993, L 62, σ. 49, στο εξής: οδηγία 90/425), και ιδίως στο άρθρο της 10, παράγραφος 4, καθώς και στην οδηγία 89/662/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς (ΕΕ L 395, σ. 13), όπως είχε μετά την πιο πρόσφατη τροποποίησή της με την οδηγία 92/118 (στο εξής: οδηγία 89/662), και ιδίως στο άρθρο της 9.

- 5 Η απόφαση απαγορεύσεως των εξαγωγών προέβλεπε, στο άρθρο της 3, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα υπέβαλλε κάθε δύο εβδομάδες στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που θα είχαν ληφθεί για την προστασία από τη ΣΕΒ σύμφωνα με τις κοινοτικές και εθνικές διατάξεις.
- 6 Με το άρθρο 4 της αποφάσεως αυτής, το Ηνωμένο Βασίλειο εκαλείτο να υποβάλει νέες προτάσεις για τον έλεγχο της ΣΕΒ στην επικράτειά του.
- 7 Η έβδομη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως απαγορεύσεως των εξαγωγών εκθέτει ότι η απόφαση αυτή πρέπει να αναθεωρηθεί μετά από εξέταση συνόλου στοιχείων που η ίδια αναφέρει.
- 8 Στις 16 Μαρτίου 1998, το Συμβούλιο έλαβε την απόφαση 98/256 με την οποία, υπό τους αυστηρούς όρους του καθεστώτος Export Certified Herds Scheme (εξαγωγικού καθεστώτος πιστοποιημένων αγελών, στο εξής: ΕΚΠΑ), ήρε την απαγόρευση εξαγωγής ορισμένων κρεάτων και προϊόντων κρέατος προερχομένων από βοοειδή που σφάχθηκαν στη Βόρεια Ιρλανδία.
- 9 Η επανάληψη των εξαγωγών υπό το καθεστώς αυτό καθορίσθηκε με την απόφαση 98/351/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 1998, για τον καθορισμό της ημερομηνίας

από την οποία επιτρέπεται να αρχίσουν να αποστέλλονται από τη Βόρεια Ιρλανδία προϊόντα βοοειδών στο πλαίσιο του εξαγωγικού καθεστώτος πιστοποιημένων αγελάων, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 5, της αποφάσεως 98/256 (ΕΕ L 157, σ. 110).

10 Με την απόφαση 98/692, μέσω τροποποίησης του άρθρου 6 της αποφάσεως 98/256 καθιερώθηκε η αρχή ότι επιτρέπεται η αποστολή προϊόντων από βοοειδή εντός του πλαισίου του καθεστώτος Date-Based Export Scheme (εξαγωγικού καθεστώτος με χρονολογική βάση, στο εξής: ΕΚΧΒ).

11 Το ΕΚΧΒ περιγράφεται στο παράρτημα ΙΙΙ της αποφάσεως 98/256, το οποίο προστέθηκε στην απόφαση αυτή από την απόφαση 98/692.

12 Το παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 3, της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 περιγράφει ως εξής τα επιλέξιμα ζώα για το ΕΚΧΒ:

«Ένα βοοειδές είναι επιλέξιμο για το ΕΚΧΒ, εάν έχει γεννηθεί και εκτραφεί στο Ηνωμένο Βασίλειο και εάν κατά τη στιγμή της σφαγής αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ήταν δυνατή η σαφής ταυτοποίηση του ζώου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα ανασύστασης του ιστορικού του έως τη μητέρα και την αγέλη από την οποία κατάγεται· ο αποκλειστικός αριθμός ενωτίου του, η

ημερομηνία και η εκμετάλλευση γέννησης και όλες οι μετακινήσεις του μετά τη γέννηση είναι καταχωρισμένα είτε στο επίσημο διαβατήριο του ζώου είτε σε επίσημο μηχανογραφικό σύστημα αναγνώρισης και εντοπισμού της προέλευσης· η ταυτότητα της μητέρας του είναι γνωστή·

β) το ζώο είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 6 μηνών αλλά μικρότερης των 30 μηνών, η δε ηλικία του προσδιορίζεται με παραπομπή σε επίσημο μηχανογραφημένο μητρώο που αναφέρει την ημερομηνία γέννησής του και, στην περίπτωση ζώων από τη Μεγάλη Βρετανία, με παραπομπή στο επίσημο διαβατήριο του ζώου·

γ) η αρμόδια αρχή έχει λάβει και επαληθεύσει θετική επίσημη απόδειξη ότι η μητέρα του ζώου έζησε τουλάχιστον 6 μήνες μετά τη γέννηση του επιλέξιμου ζώου·

δ) η μητέρα του ζώου δεν προσβλήθηκε από ΣΕΒ και δεν υπάρχει υποψία ότι μολύνθηκε από τη ΣΕΒ.»

13 Το παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 4, της τροποποιημένης απόφασης 98/256 ορίζει:

«Εάν κάποιο ζώο που προορίζεται για σφαγή ή οποιαδήποτε περίπτωση σχετική με τη σφαγή του δεν πληροί όλες τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης, το ζώο πρέπει να απορριφθεί αυτομάτως. Αν τα στοιχεία αυτά καταστούν γνωστά μετά τη σφαγή, η αρμόδια αρχή πρέπει να διακόψει αμέσως την έκδοση πιστοποιητικών και να ακυρώσει τα πιστοποιητικά που έχουν ήδη εκδοθεί. Εάν η αποστολή έχει ήδη πραγματοποιηθεί, η αρμόδια αρχή πρέπει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού. Η αρμόδια αρχή του τόπου προορισμού πρέπει να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα.»

14 Το παράρτημα ΙΙΙ της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 ορίζει, στο σημείο του 5, ότι η σφαγή των επιλέξιμων ζώων πρέπει να γίνεται σε ειδικά σφαγεία που δεν χρησιμοποιούνται για τη σφαγή μη επιλέξιμων ζώων και, στο σημείο του 7, ότι η δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού πρέπει να είναι απόλυτα εξασφαλισμένη, πράγμα που μπορεί να γίνει με τον εξής τρόπο:

«Πρέπει να είναι δυνατή η ανασύσταση του ιστορικού του κρέατος έως το επιλέξιμο για το ΕΚΧΒ ζώο ή, μετά τον τεμαχισμό, έως τα ζώα που τεμαχίστηκαν στην ίδια παρτίδα, με τη χρήση επίσημου συστήματος εντοπισμού της προέλευσης μέχρι τη στιγμή της σφαγής. Μετά τη σφαγή, οι ετικέτες πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα εντοπισμού της προέλευσης του νωπού κρέατος και των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ, μέχρι το επιλέξιμο ζώο, έτσι ώστε να διευκολύνεται η ενδεχόμενη ανάκληση του σχετικού φορτίου. Στην περίπτωση τροφών για κατοικίδια σαρκοφάγα τα συνοδευτικά έγγραφα και μητρώα πρέπει να καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό της προέλευσης.»

15 Στη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 98/692 εκτίθενται συναφώς τα εξής:

«Εκτιμώντας ότι τα ζώα που προσκομίζονται για σφαγή στο πλαίσιο του ΕΚΠΑ ή του ΕΚΧΒ πρέπει να πληρούν όλους τους σχετικούς όρους που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση· ότι, εάν, μετά τη σφαγή ενός ζώου στο πλαίσιο ενός από τα καθεστώτα αυτά, ανακαλυφθεί ότι έπρεπε να είχε κριθεί μη επιλέξιμο, η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, για να αποτρέψει την αποστολή προϊόντων από το ζώο αυτό· ότι, εάν έχουν αποσταλεί προϊόντα από ζώο που στη συνέχεια διαπιστώθηκε ότι ήταν μη επιλέξιμο, πρέπει να εφαρμόζονται τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 89/662/ΕΟΚ».

16 Το άρθρο 6, παράγραφος 5, της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 ορίζει ότι η Επιτροπή, αφού εξακριβώσει κατόπιν κοινοτικών επιθεωρήσεων ότι εφαρμόστηκαν όλες οι διατάξεις της αποφάσεως αυτής και αφού ενημερώσει τα κράτη μέλη, ορίζει την ημερομηνία από την οποία μπορούν να αρχίσουν οι αποστολές των προϊόντων τα οποία αφορά το παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω αποφάσεως.

- 17 Κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής, η απόφαση 1999/514 όρισε ότι η ημερομηνία αυτή είναι η 1η Αυγούστου 1999.

Τα πραγματικά περιστατικά και η διαδικασία

- 18 Στο γαλλικό δίκαιο, η απαγόρευση της εισαγωγής βοείου κρέατος προελεύσεως Ηνωμένου Βασιλείου προκύπτει από την κανονιστική απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1998 περί ειδικών μέτρων για ορισμένα προϊόντα βοείου προελεύσεως που αποστέλλονται από το Ηνωμένο Βασίλειο (JORF της 2ας Δεκεμβρίου 1998, σ. 18169, στο εξής: κανονιστική απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1998). Η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με κανονιστική απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 1999 (JORF της 12ης Οκτωβρίου 1999, σ. 15220), για να επιτραπεί η διαμετακόμιση βοείου κρέατος βρετανικής καταγωγής.
- 19 Στις 10 Σεπτεμβρίου 1999, η Επιτροπή απέστειλε στη Γαλλική Δημοκρατία έγγραφο με το οποίο ανέφερε ότι της προκαλεί κατάπληξη το γεγονός ότι στο πλαίσιο της εφαρμογής, στη γαλλική έννομη τάξη, της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514 ζητήθηκε γνωμοδότηση της Agence française de sécurité sanitaire des aliments (γαλλικής υπηρεσίας για την υγειονομική ασφάλεια των τροφίμων, στο εξής: AFSSA). Η Επιτροπή έδωσε έμφαση στο να συμμορφωθεί γρήγορα η Γαλλική Δημοκρατία προς τις αποφάσεις αυτές, για να μην αναγκαστεί η Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 226 ΕΚ.
- 20 Με έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 1999, η Γαλλική Δημοκρατία διαβίβασε στην Επιτροπή τη γνωμοδότηση που η AFSSA εξέδωσε στις 30 Σεπτεμβρίου 1999 και ζήτησε η γνωμοδότηση αυτή και τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκε να εξεταστούν από την επιστημονική συντονιστική επιτροπή (στο εξής: ΕΣΕ) που συνέστησε η απόφαση 97/404/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 169, σ. 85).

21 Κατά τη γνωμοδότηση αυτή, η πρόσφατη επιστημονική πρόοδος καθώς και το πραγματικό πλαίσιο εξακολουθούν να θέτουν ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων που υπόκεινται στο ΕΚΧΒ. Στη γνωμοδότηση αυτή, οι ειδικοί ισχυρίζονται μεταξύ άλλων ότι ο κίνδυνος μόλυνσεως των βοοειδών από τη ΣΕΒ μπορεί να προέρχεται από τρίτον παράγοντα, και όχι μόνον από τους δύο ήδη γνωστούς, δηλαδή τη διατροφή και τη μετάδοση από τη μητέρα. Λαμβανομένου υπόψη του χρόνου επώασεως της ασθένειας, ουδέν επιστημονικό δεδομένο επιτρέπει να εξακριβωθεί το βάσιμο των κριτηρίων επιλεξιμότητας των ζώων για το ΕΚΧΒ. Μόνον διαγνωστικά μέσα βοηθούν στο να αυξηθεί ο έλεγχος του κινδύνου. Εξ άλλου, κατά τους ειδικούς, η αξιοπιστία του εφαρμοζόμενου προγράμματος στηρίζεται στην αξιοπιστία του συστήματος αναγνώρισεως των ζώων και ανασυστάσεως του ιστορικού τους, ενώ με την ισχύουσα ρύθμιση η δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού ορισμένων προϊόντων δεν είναι εξασφαλισμένη.

22 Η Επιτροπή διαβίβασε τη γνωμοδότηση αυτή στην ΕΣΕ και της ζήτησε να απαντήσει στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- 1) Περιέχουν οι γνωμοδοτήσεις και τα έγγραφα που προσκόμισαν οι γαλλικές αρχές επιστημονικές πληροφορίες, επιδημιολογικά δεδομένα ή άλλες αποδείξεις, οι οποίες δεν ελήφθησαν υπόψη από την ΕΣΕ;
- 2) Αν τα έγγραφα αυτά περιέχουν νέες πληροφορίες, νέα δεδομένα ή νέες αποδείξεις ή αν η ΕΣΕ διαθέτει οποιαδήποτε νέα πληροφορία αυτού του είδους, καθιστά αυτό αναγκαία την επανεξέταση εκείνης από τις τέσσερις γνωμοδοτήσεις της ΕΣΕ που έχει άμεση σχέση με την επιστημονική δικαιολόγηση του ΕΚΧΒ;
- 3) Υπό το πρίσμα των απαντήσεων στην προηγούμενη ερώτηση, εμμένει (ή όχι) η ΕΣΕ στην άποψή της ότι οι όροι του ΕΚΧΒ, αν τηρούνται σωστά, είναι ικανοποιητικοί για την ασφάλεια του κρέατος ή των προϊόντων με βάση το κρέας;

- 23 Οι ερωτήσεις αυτές εξετάστηκαν αρχικώς από την ομάδα που είναι ειδική για τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες, δηλαδή την *ad hoc* ομάδα ΜΣΕ/ΣΕΒ. Κατά τις συνεδριάσεις της τής 14ης και 25ης Οκτωβρίου 1999, η ομάδα αυτή εξέτασε τη γνωμοδότηση της AFSSA και δεν κατέληξε σε ομόφωνα πορίσματα όσον αφορά τις ερωτήσεις που της είχε θέσει η Επιτροπή.
- 24 Κατά τις συνεδριάσεις της τής 28ης και 29ης Οκτωβρίου 1999, η ΕΣΕ εξέτασε πάλι τη γνωμοδότηση αυτή και τις ερωτήσεις της Επιτροπής. Επισήμανε ότι εμφανίζονται συνεχώς νέα δεδομένα και ότι τα εξετάζουν τόσο η ίδια όσο και η *ad hoc* ομάδα ΜΣΕ/ΣΕΒ κατά τις μηνιαίες συνεδριάσεις τους. Διαπίστωσε ότι η χρησιμότητα γρήγορων διαγνωστικών τεστ δεν είναι νέα, αλλά ότι τα τεστ που έγιναν πρόσφατα δεν έχουν αξιολογηθεί. Η αξιολόγηση αυτή είναι περίπλοκη, αλλά πρέπει να της δοθεί προτεραιότητα. Έχοντας εξετάσει τα επιδημιολογικά δεδομένα όσον αφορά τη ΣΕΒ στο Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου 1999, η ΕΣΕ διαπίστωσε ότι τα κρούσματα συνέχισαν να μειώνονται και ότι, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει λόγος να υποθεθεί η ύπαρξη νέου τρόπου μόλυνσης. Συνήγαγε ότι δεν υπάρχει λόγος να επανεξετάσει τα πορίσματά της σχετικά με τη δικαιολόγηση του ΕΚΧΒ. Τόνισε το γεγονός ότι η δική της εκτίμηση του κινδύνου εξαρτάται από τις ενέργειες της Επιτροπής και των κρατών μελών για να επιβληθεί η σχολαστική τήρηση των προτεινομένων μέτρων που αποσκοπούν στην εξάλειψη ή στον περιορισμό του κινδύνου. Επισήμανε ότι η εγγύηση την οποία παρέχει το βρετανικό ΕΚΧΒ εξαρτάται στενά από τη διατήρηση της απαγορεύσεως της εκτροφής με βάση ζωικά άλευρα, από τον κανόνα των 30 μηνών και από τη σαφή απόδειξη ότι ο κίνδυνος μεταδόσεως από τη μητέρα έχει μειωθεί στο ελάχιστο. Εν κατακλείδι, θεώρησε ότι τα μέτρα που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο καθιστούν τον κίνδυνο του βρετανικού ΕΚΧΒ για την υγεία των ανθρώπων τουλάχιστον συγκρίσιμο με αυτόν που υφίσταται στα άλλα κράτη μέλη.
- 25 Δεδομένου ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν ήρε την απαγόρευσή της εισαγωγών, στις 2, 5, 12 και 15 Νοεμβρίου 1999 έγιναν διάφορες συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων των γαλλικών και βρετανικών αρχών και της Επιτροπής.
- 26 Στις 17 Νοεμβρίου 1999, η Επιτροπή απηύθυνε στη Γαλλική Δημοκρατία έγγραφο οχλήσεως κατά το άρθρο 226 ΕΚ. Με το έγγραφο αυτό, η Επιτροπή διαπίστωσε

ιδίως ότι το εν λόγω κράτος μέλος, αρνούμενο να επιτρέψει την εμπορία στην επικράτειά του, μετά την 1η Αυγούστου 1999, βρετανικού βοείου κρέατος που ανταποκρίνεται στις κοινοτικές απαιτήσεις, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή ζήτησε από τη Γαλλική Κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός δεκαπέντε ημερών και επιφυλάχθηκε, αφού τις εξετάσει, να διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη κατά το άρθρο 226 ΕΚ.

27 Στις 24 Νοεμβρίου 1999, οι γαλλικές και βρετανικές αρχές καθώς και η Επιτροπή υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας (στο εξής: μνημόνιο συμφωνίας). Κατά το μνημόνιο αυτό, οι γαλλικές αρχές θεώρησαν ικανοποιητικές τις διευκρινίσεις των βρετανικών αρχών και της Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ανασυστάσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο του ιστορικού των προϊόντων και τους επιτόπιους ελέγχους σε αυτό το κράτος μέλος. Το μνημόνιο συμφωνίας προβλέπει την εφαρμογή σχεδίου επιδημιολογικής επιτηρήσεως για τα πλήθη των ζώων που προέρχονται από εκμεταλλεύσεις όπου βοοειδές που γεννήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 1996 προσβλήθηκε από τη ΣΕΒ καθώς και τη διενέργεια νέων διαγνωστικών τεστ μετά θάνατον.

28 Όσον αφορά τη δυνατότητα ανασυστάσεως έξω από το Ηνωμένο Βασίλειο του ιστορικού των προϊόντων, το μνημόνιο συμφωνίας εκθέτει στο σημείο του 5:

«Οι αποστολές κρέατος ΕΚΧΒ που εκφορτώνονται απ' ευθείας στη Γαλλία θα μπορούν να υποβάλλονται στην προβλεπόμενη από τη γαλλική ρύθμιση ειδική αναγνώριση η οποία παρέχει δυνατότητα διαφανούς ανασυστάσεως του ιστορικού, οπότε εν ανάγκη θα μπορεί να κινηθεί αμελλητί διαδικασία ανακλήσεως της σχετικής παρτίδας.

Με το τωρινό κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο ήδη εξασφαλίζεται δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού, πλην όμως η ανασύσταση δεν είναι διαφανής ούτε πολύ γρήγορη. Βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος για να καλυφθούν μεταξύ άλλων οι “τριγωνικές” συναλλαγές εξασφαλίζεται με ερμηνευτική δήλωση της Επιτροπής και, εν ανάγκη, με συμφωνία που στηρίζεται στην “αμοιβαία αρωγή των κρατών μελών”».

- 29 Το παράρτημα II του μνημονίου συμφωνίας περιέχει την ερμηνευτική δήλωση της Επιτροπής, η οποία έχει ως εξής:

«Η Επιτροπή δηλώνει ότι, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει σχετικά με τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού και την ανάκληση των σχετικών παρθίδων η απόφαση 98/256/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 98/692/ΕΚ, κάθε κράτος μέλος λαμβάνει, για να εξασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα του μέτρου το οποίο βασίζεται στην αρχή της προφυλάξεως, δεσμευτικά μέτρα για να διατηρήσει τη μέγιστη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού εξασφαλίζοντας ότι, σύμφωνα με τα παραρτήματα II και III της αποφάσεως αυτής, κάθε κρέας ή κάθε προϊόν που αποστέλλεται από το Ηνωμένο Βασίλειο:

- είναι κατά την άφιξη στην ημεδαπή σεσημασμένο ή ετικεταρισμένο με χωριστό σήμα που δεν μπορεί να γίνει σύγχυσή του με το κοινοτικό σήμα καταλληλότητας·
- παραμένει σεσημασμένο ή ετικεταρισμένο κατά τον πιο πάνω τρόπο όταν το κρέας ή το προϊόν τεμαχίζεται, μεταποιείται ή ανασυσκευάζεται στην ημεδαπή.

Κάθε κράτος μέλος καλείται να ανακοινώσει στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη το χωριστό σήμα που έχει επιλέξει. Με βάση την πείρα που θα αποκτηθεί, η Επιτροπή θα προσπαθήσει να διευκρινίσει και να συμπληρώσει, εφόσον χρειάζεται, το υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο, π.χ., προσφεύγοντας στο σύστημα της αμοιβαίας αρωγής και/ή λαμβάνοντας απόφαση βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο στ, της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ και/ή του άρθρου 17 της οδηγίας 77/99/ΕΟΚ και/ή του άρθρου 7, παράγραφος 5, της οδηγίας 94/65.

Εξ άλλου, η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι, αν δεν αποδεικνύεται η εν λόγω δυνατότητα ανασυστάσεως, ένα κράτος μέλος δύναται να αρνηθεί, τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου και ιδίως του άρθρου 7 της οδηγίας 89/662/ΕΟΚ, το κρέας και κάθε προϊόν που περιέχει κρέας με το οποίο δεν τηρείται ξεκάθαρα η υποχρέωση αυτή.

Η Επιτροπή θα απευθύνει τη δήλωση αυτή σε όλα τα κράτη μέλη.»

30 Με έγγραφο της 1ης Δεκεμβρίου 1999, η Γαλλική Κυβέρνηση ζήτησε για την απάντηση στο έγγραφο οχλήσεως συμπληρωματική προθεσμία μιας εβδομάδας, προκειμένου να μπορέσει να υποβάλει το μνημόνιο συμφωνίας στην AFSSA.

31 Η AFSSA εξέδωσε τη γνωμοδότησή της στις 6 Δεκεμβρίου 1999. Κατά το σημείο 2 της γνωμοδοτήσεως αυτής:

«Εν αναμονή επιστημονικών ή επιδημιολογικών στοιχείων που να παρέχουν ξεκάθαρα τη δυνατότητα να επιβεβαιωθούν ή αναιρεθούν οι υποθέσεις επί των οποίων στηρίζεται το ΕΚΧΒ, οι συμπληρωματικές διευκρινίσεις και διατάξεις σχετικά με τους ελέγχους, τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού και το ετικετάρισμα μπορούν να βοηθήσουν, στην περίπτωση που οι γαλλικές αρχές αποφασίσουν να άρουν την απαγόρευση εισαγωγών, στο να ελεγχθούν καλύτερα όσοι από τους κινδύνους οφείλονται σε ατελή εφαρμογή του ΕΚΧΒ ή στο να υπάρξει μεγαλύτερη δυνατότητα να προσδιοριστούν οι συνέπειες που απορρέουν από νέα στοιχεία και ιδίως από ενδεχόμενα ανησυχητικά σημάδια.»

32 Στο σημείο 4 της γνωμοδοτήσεως αυτής έχει ως εξής:

«Κάθε απόφαση πρέπει να λάβει υπόψη:

- τα πιθανά αλλά προς το παρόν μη μετρήσιμα στοιχεία κινδύνου που σχετίζονται με την έλλειψη βεβαιότητας όσον αφορά, αφενός, τη χρονική κατανομή της μολυσματικότητας της ΣΕΒ στον οργανισμό των βοοειδών και, αφετέρου, όλους τους τρόπους μεταδόσεως του μολυσματικού παράγοντα στα ζώα·

- το γεγονός ότι τα μέτρα ενισχύσεως των ελέγχων και της παρακολούθησης του συστήματος, που μπορούν να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική τήρηση των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί, δεν έχουν, παρά ταύτα, αμέσως και ευθέως συνέπειες για τα πιο πάνω στοιχεία κινδύνου·
- την ανάγκη να προβλέπεται δυνατότητα άρσεως των μέτρων που έχουν ληφθεί, προκειμένου να παύσει αμέσως η ενδεχόμενη έκθεση των καταναλωτών σε κίνδυνο που θα επιβεβαιωθεί αργότερα.»

33 Στις 8 Δεκεμβρίου 1999, οι υπηρεσίες Τύπου του Γάλλου Πρωθυπουργού εξέδωσαν ένα ανακοινωθέν το οποίο αναφέρει ότι «[η] Γαλλία δεν είναι σήμερα σε θέση να άρει την απαγόρευση εισαγωγής του βρετανικού βοείου κρέατος». Αφού υπενθύμισε τα πορίσματα της AFSSA, το ανακοινωθέν διευκρίνισε ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν είναι σε θέση να άρει την απαγόρευση εισαγωγής, «ελλείψει επαρκών εγγυήσεων στα εξής σημεία:

- ορισμός και εφαρμογή των επιβαλλομένων να βελτιωθούν και διευρυνθούν προγραμμάτων για τη διενέργεια τεστ. Προς τούτο, είναι αναγκαίο να οργανωθούν από την Επιτροπή συναντήσεις εργασίας μεταξύ ειδικών επισημημόνων, και ιδίως Βρετανών και Γάλλων·
- καθιέρωση κοινοτικού κανονιστικού πλαισίου που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού και το υποχρεωτικό ετικετάρημα, στην Ευρώπη, του βρετανικού βοείου κρέατος και των βρετανικών παραγώγων προϊόντων».

34 Με έγγραφο της 9ης Δεκεμβρίου 1999, η Γαλλική Κυβέρνηση απάντησε στο έγγραφο οχλήσεως της Επιτροπής. Το έγγραφο της 9ης Δεκεμβρίου 1999 επαναλαμβάνει κατά τα ουσιαστικά το κείμενο του ανακοινωθέντος Τύπου της 8ης Δεκεμβρίου 1999.

- 35 Στις 14 Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή απέστειλε στη Γαλλική Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία αναφέρθηκε στο ανακοινωθέν Τύπου της 8ης Δεκεμβρίου 1999 και κάλεσε τη Γαλλική Δημοκρατία να λάβει εντός πέντε εργασίμων ημερών τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς τις κοινοτικές υποχρεώσεις της.
- 36 Η αιτιολογημένη αυτή γνώμη αντικαταστάθηκε με δεύτερη αιτιολογημένη γνώμη, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, η οποία και αυτή έταξε προθεσμία πέντε εργασίμων ημερών για τη συμμόρφωση προς αυτήν. Κατόπιν αιτήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας, η προθεσμία αυτή παρατάθηκε μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 1999.
- 37 Με έγγραφο της 29ης Δεκεμβρίου 1999, η Γαλλική Κυβέρνηση απάντησε στην αιτιολογημένη γνώμη. Υπενθύμισε ότι, βάσει του γαλλικού δικαίου, πριν από κάθε τροποποίηση της κανονιστικής αποφάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1998 είναι αναγκαίο να γίνει διαβούλευση με την AFSSA. Όμως, κατά τη γνωμοδότηση της AFSSA, υφίστανται σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με τους κινδύνους τους οποίους συνεπάγονται τα προϊόντα που υπόκεινται στο ΕΚΧΒ.
- 38 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε επίσης ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη ούτε τις μειωηφούσες γνώμες εντός της ad hoc ομάδας ΜΣΕ/ΣΕΒ, παραβιάζοντας έτσι την αρχή της προφυλάξεως, ούτε το γεγονός ότι η Γαλλική Δημοκρατία είχε αμφισβητήσει την ημερομηνία που ορίστηκε για την άρση της απαγορεύσεως των εξαγωγών, την οποία θεωρούσε πρόωγη.
- 39 Όσον αφορά τις εγγυήσεις που παρέχει το μνημόνιο συμφωνίας, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι αυτές είναι ανενεργοί καθόσον προϋποθέτουν δυνατότητα ανασυστάσεως, στο έδαφος των κρατών μελών, του ιστορικού των προϊόντων βρετανικής καταγωγής, ενώ τέτοια δυνατότητα δεν υπήρχε. Συγκεκριμένα, οι συζητήσεις που διεξήχθησαν στο πλαίσιο συνεδριάσεων της μόνιμης κτηνιατρικής επιτροπής της 23ης και 24ης Νοεμβρίου και 6ης Δεκεμβρίου 1999 δείχνουν ότι τα περισσότερα κράτη μέλη δεν ήταν διατεθειμένα να ακολουθήσουν αυθορμητώς την ερμηνεία της Επιτροπής και επομένως να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων. Εντός αυτής της καταστάσεως, η Επιτροπή έπρεπε να επιβάλει την ερμηνεία αυτή και, το λιγότερο, να προτείνει τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 820/97 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1997, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος αναγνωρίσεως και καταγραφής των βοοειδών και την επισή-

μανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (ΕΕ L 117, σ. 1). Αντιθέτως, πρότεινε να μετατεθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2000 η εφαρμογή του υποχρεωτικού ετικεταρίσματος του βοείου κρέατος.

- 40 Εξ άλλου, η Γαλλική Κυβέρνηση υπενθύμισε τη σημασία που αποδίδει στη γρήγορη εφαρμογή ενός προγράμματος ανιχνευτικών τεστ, πράγμα για το οποίο, στο στάδιο αυτό, δεν υπήρξε ανταπόκριση.
- 41 Εν όψει των στοιχείων αυτών, η Γαλλική Κυβέρνηση προέβαλε ότι τα επιστημονικά στοιχεία που περιέχονταν στη γνωμοδότηση της AFSSA έπρεπε να οδηγήσουν την Επιτροπή να αναθεωρήσει την απόφαση άρσεως της απαγορεύσεως των εξαγωγών ή, εν πάση περιπτώσει, να αναστείλει την εφαρμογή της. Με το να μη το πράξει, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προφυλάξεως.
- 42 Η Γαλλική Κυβέρνηση υπογράμμισε επίσης τις βραχύτατες προθεσμίες που της χορηγήθηκαν για να απαντήσει στο έγγραφο οχλήσεως και στην αιτιολογημένη γνώμη, προθεσμίες που έδειξαν την πρόθεση της Επιτροπής να επιβάλει στη Γαλλική Δημοκρατία την εκτέλεση μιας αποφάσεως κοινοτικού οργάνου η οποία δεν παρείχε όλες τις εγγυήσεις που απαιτούνταν για τη διασφάλιση της υγείας των ανθρώπων.
- 43 Επί πλέον, η Γαλλική Κυβέρνηση γνωστοποίησε την πρόθεσή της να ασκήσει ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή σχετικά με την άρνηση τροποποιήσεως της αποφάσεως 1999/514.
- 44 Στις 29 Δεκεμβρίου 1999, η Γαλλική Δημοκρατία άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή για την ακύρωση της αποφάσεως με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να τροποποιήσει ή να καταργήσει την απόφαση 1999/514. Κατά τη Γαλλική Κυβέρνηση, η άρνηση αυτή αποκαλύφθηκε από μια δήλωση του επιτρόπου D. Byrne και από την επιλογή της Επιτροπής, στις 17 Νοεμβρίου 1999, να καλέσει με έγγραφο οχλήσεως τη Γαλλική Δημοκρατία να συμμορφωθεί προς την απόφαση 1999/514.

45 Όμως, αποφανθέν επί ενστάσεως που προέβαλε η Επιτροπή, το Δικαστήριο, με διάταξη της 21ης Ιουνίου 2000 στην υπόθεση C-514/99, Γαλλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-4705), κήρυξε την προσφυγή προδήλως απαράδεκτη. Στη σκέψη 47 της διατάξεως αυτής, το Δικαστήριο επισήμανε ότι στην Επιτροπή δεν υποβλήθηκε ρητή αίτηση τροποποίησης της αποφάσεως 1999/514, αλλά μόνον της ανακοινώθηκαν στοιχεία, που φέρονταν ως νέα, τα οποία μπορούσαν να μεταβάλουν το νομικό και πραγματικό πλαίσιο που είχε ληφθεί υπόψη. Το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 48 της διατάξεως αυτής, ότι, «[α]ν η προσφεύγουσα θεωρούσε ότι η ανακοίνωση αυτή συνεπαγόταν για την Επιτροπή την υποχρέωση να εκδώσει νέα απόφαση, είχε τη δυνατότητα να ακολουθήσει τη διαδικασία της προσφυγής κατά παραλείψεως που ορίζεται στη Συνθήκη».

46 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας στην αιτιολογημένη γνώμη, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί της ενστάσεως απαραδέκτου

47 Με χωριστό δικόγραφο, η Γαλλική Δημοκρατία προέβαλε, κατά το άρθρο 91, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής.

48 Σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο, στις 23 Μαΐου 2000, αποφάσισε να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου μαζί με την ουσία της υποθέσεως, και τάχθηκαν νέες προθεσμίες για τη συνέχιση της δίκης.

49 Η ένσταση αυτή στηρίζεται σε δύο λόγους απαραδέκτου. Με τον πρώτο προβάλλεται ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής δεν ήταν νομότυπη και με τον δεύτερο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας.

Επί του λόγου απαραδέκτου με τον οποίο προβάλλεται ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής δεν ήταν νομότυπη

- 50 Με τον λόγο αυτόν προβάλλονται τέσσερις αιτιάσεις.
- 51 Με την πρώτη αιτίαση, η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η αποστολή από την Επιτροπή του εγγράφου οχλήσεως πριν από την έκδοση της δεύτερης γνωμοδοτήσεως της AFSSA δύναται να θίξει την αρχή ότι το αντικείμενο της δίκης πρέπει να έχει καθοριστεί με σαφήνεια. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή παρέβλεψε τον σκοπό της διαδικασίας προ της ασκήσεως προσφυγής, ο οποίος συνίσταται στο να παρασχεθεί στο σχετικό κράτος μέλος η δυνατότητα να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο ή να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς.
- 52 Η Επιτροπή απαντά ότι η αιτίαση δεν είναι λυσιτελής δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν είχε καμία υποχρέωση να αναμείνει τη γνωμοδότηση αυτή. Εν πάση περιπτώσει, η αποστολή του εγγράφου οχλήσεως έχει ως σκοπό να καθοριστούν οι αιτιάσεις και ουσδόλως εμποδίζει να συνεχιστούν οι συζητήσεις. Εξ άλλου, η Γαλλική Δημοκρατία δεν επικαλέστηκε καμία βλάβη που της προκάλεσε η κατά την άποψή της πρόωγη αποστολή του εγγράφου οχλήσεως.
- 53 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνηστεί ότι ο σκοπός της προβλεπόμενης από το άρθρο 226 ΕΚ διαδικασίας προ της ασκήσεως προσφυγής είναι να παρασχεθεί στο σχετικό κράτος μέλος η δυνατότητα να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο ή να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή. Το νομότυπο της διαδικασίας αυτής συνιστά ουσιώδη εγγύηση που η Συνθήκη θέλησε όχι μόνο για την προστασία των δικαιωμάτων του εν λόγω κράτους μέλους, αλλά και για να εξασφαλιστεί ότι η δίκη που ενδεχομένως θα κινηθεί θα έχει ως αντικείμενο μια διαφορά που έχει καθοριστεί με σαφήνεια (διάταξη της 11ης Ιουλίου 1995, C-266/94, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1995, σ. I-1975, σκέψεις 16 και 17).

- 54 Από τον στόχο αυτόν προκύπτει ότι το έγγραφο οχλήσεως έχει ως σκοπό, αφενός, να οριοθετηθεί το αντικείμενο της διαφοράς και να παράσχει στο κράτος μέλος που καλείται να υποβάλει τις παρατηρήσεις του τα αναγκαία στοιχεία για την προετοιμασία της άμυνάς του και, αφετέρου, να του δώσει τη δυνατότητα να συμμορφωθεί πριν η υπόθεση φθάσει στο Δικαστήριο (απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2001, C-230/99, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2001, σ. I-1169, σκέψη 31).
- 55 Εν προκειμένω, η προβαλλόμενη παράβαση ορίστηκε με σαφήνεια στο έγγραφο οχλήσεως ως συνιστάμενη στην άρνηση θεσπίσεως των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωση προς την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514 μετά την 1η Αυγούστου 1999.
- 56 Η Γαλλική Δημοκρατία επιθυμούσε, χωρίς αμφιβολία, να πείσει την Επιτροπή, με την κοινοποίηση της δεύτερης γνωμοδότησεως της AFSSA, ότι είναι βάσιμη η άποψη που είχε ήδη υποστηρίξει με το έγγραφό της της 1ης Οκτωβρίου 1999 και σε διάφορες συναντήσεις με την Επιτροπή. Παρά ταύτα, η Επιτροπή είχε δικαίωμα να διατηρήσει αμετάβλητο τον ορισμό της παραβάσεως που προσήπτε στη Γαλλική Δημοκρατία και να θεωρήσει ότι μια συμπληρωματική γνωμοδότηση της AFSSA δεν είχε καμία συνέπεια επί του ορισμού αυτού.
- 57 Επομένως, είναι αβάσιμη η αιτίαση ότι, λόγω του χρονικού σημείου κατά το οποίο απεστάλη, το έγγραφο οχλήσεως δεν είναι νομότυπο.
- 58 Με τη δεύτερη αιτίαση, η Γαλλική Κυβέρνηση προσάπτει στην Επιτροπή ότι, αρνούμενη να λάβει υπόψη τα νομικά επιχειρήματα που η Γαλλική Δημοκρατία ανέπτυξε για να δικαιολογήσει την αδυναμία εφαρμογής της αποφάσεως 1999/514, παρέβη τον βασικό κανόνα που της επιβάλλει να αποδεικνύει την παράβαση του καθού κράτους μέλους.
- 59 Η Επιτροπή αντιτάσσει στην αιτίαση αυτή ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν προέβαλε νομική, αλλά πολιτική επιχειρηματολογία και ότι, εν πάση περιπτώσει, η αιτίαση

αυτή έρχεται σαφώς σε αντίθεση με τα πραγματικά περιστατικά. Υπενθυμίζει συναφώς ότι διαβίβασε τη γνωμοδότηση της AFSSA στην ΕΣΕ και ότι οργάνωσε πολλές συναντήσεις με τις γαλλικές αρχές.

- 60 Εν προκειμένω, αρκεί η διαπίστωση ότι η αιτίαση αυτή συνδέεται με μια φερόμενη έλλειψη αποδείξεως της παραβάσεως του καθού κράτους μέλους, δηλαδή ένα ζήτημα ουσίας, και ότι αυτή καθαυτή δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση το παραδεκτό της προσφυγής.
- 61 Με την τρίτη αιτίαση, η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή τής επέβαλε να απαντήσει επειγόντως τόσο στο έγγραφο οχλήσεως όσο και στην αιτιολογημένη γνώμη, πράγμα που δεν δικαιολογούνταν ούτε με γνώμονα τα οικονομικά συμφέροντα των επιχειρηματιών ούτε με γνώμονα την υγιεινοοικονομική προστασία των καταναλωτών. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή έθιξε την αρχή της προηγούμενης ακροάσεως. Επίσης, έλαβε χώρα καταστροφική διαδικασία, καθόσον η Επιτροπή υποκατέστησε τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων με μια συντομευμένη διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει πίεση στη Γαλλική Κυβέρνηση, χωρίς να τηρήσει τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.
- 62 Η Επιτροπή αντιτάσσει στην αιτίαση αυτή ότι η προθεσμία που δίνεται σε κράτος μέλος για να απαντήσει σε έγγραφο οχλήσεως και σε αιτιολογημένη γνώμη πρέπει να είναι εύλογη και ότι, για να εκτιμηθεί το εύλογο της προθεσμίας αυτής, πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περίπτωση (απόφαση της 2ας Ιουλίου 1996, C-473/93, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, Συλλογή 1996, σ. I-3207, σκέψη 20). Ισχυρίζεται ότι στην παρούσα υπόθεση οι γαλλικές αρχές σαφώς γνώριζαν τη στάση της Επιτροπής πριν από την αποστολή του εγγράφου οχλήσεως αλλά είχαν εκδηλώσει την πρόθεσή τους να μην εφαρμόσουν τις επίμαχες αποφάσεις, αναγγέλλοντας μάλιστα την πρόθεση αυτή στον Τύπο πριν να τη γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή. Η Επιτροπή υπογραμμίζει επί πλέον ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν πρόκειται για λεπτό και νέο ζήτημα ερμηνείας διατάξεως της Συνθήκης ή πράξεως του παραγωγού δικαίου, αλλά για μη εφαρμογή κοινοτικών πράξεων οι οποίες καλύπτονται από τεκμήριο νομιμότητας και των οποίων δεν ζητήθηκε η ακύρωση με την άσκηση προσφυγής εντός της προθεσμίας που τάσσεται προς τούτο. Υπενθυμίζει επίσης ότι δέχθηκε τη ζητηθείσα από τη Γαλλική Κυβέρνηση παραάταση προθεσμίας.

63 Εξ άλλου, η Επιτροπή αμφισβητεί τόσο την ύπαρξη υποχρεώσεως να αιτιολογήσει τη βραχύτητα των σχετικών προθεσμιών όσο και τον ισχυρισμό ότι, για να μην υπάρξει καταστροφική διαδικασία, έπρεπε παράλληλα με τη δίκη επί της ουσίας να κινήσει δίκη ασφαλιστικών μέτρων.

64 Εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής έχει ως σκοπό να παράσχει στο σχετικό κράτος μέλος τη δυνατότητα να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο ή να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή.

65 Ο διττός αυτός σκοπός επιβάλλει στην Επιτροπή να χορηγεί εύλογη προθεσμία στα κράτη μέλη για να απαντήσουν στο έγγραφο οχλήσεως και για να συμμορφωθούν προς την αιτιολογημένη γνώμη ή, εν ανάγκη, για να προετοιμάσουν την άμυνά τους. Για να εκτιμηθεί το εύλογο της προθεσμίας που τάχθηκε, πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περίπτωση. Έτσι, βραχύτατες προθεσμίες μπορούν να δικαιολογηθούν σε ειδικές περιπτώσεις, ιδίως όταν είναι επείγον να δοθεί τέλος σε παράβαση κράτους μέλους ή όταν το σχετικό κράτος μέλος έχει πλήρη επίγνωση της απόψεως της Επιτροπής πολύ πριν από την έναρξη της διαδικασίας (απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1999, C-328/96, Επιτροπή κατά Αυστρίας, Συλλογή 1999, σ. I-7479, σκέψη 51).

66 Πάντως, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως, η Γαλλική Δημοκρατία είχε πληροφορηθεί ήδη από τις 10 Σεπτεμβρίου 1999 τη μέριμνα της Επιτροπής να εφαρμοστούν σύντομα από το εν λόγω κράτος μέλος η τροποποιημένη απόφαση 98/256 και η απόφαση 1999/514, πράγμα που αν δεν συνέβαινε θα ασκείτο προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους.

67 Επί πλέον, η Επιτροπή, με το να ζητήσει νέα γνωμοδότηση από την ΕΣΕ και με το να οργανώσει διαπραγματεύσεις με τις βρετανικές αρχές για να λυθεί με φιλικό διακανονισμό η διαφορά, έλαβε υπόψη ορισμένες αιτήσεις και παρατηρήσεις της Γαλλικής Δημοκρατίας. Όμως, οι σχετικές προσπάθειες, στις οποίες η Επιτροπή απεδύθη επί τρεις μήνες, έμειναν άκαρπες.

- 68 Αν ληφθούν υπόψη ο δεσμευτικός χαρακτήρας της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514, το χρονικό διάστημα που παρήλθε από την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να μπορέσουν να επαναληφθούν οι εισαγωγές βρετανικού βοείου κρέατος, τα διακυβευόμενα οικονομικά συμφέροντα, η προ-ειδοποίηση την οποία απηύθυνε η Επιτροπή ήδη από τις 10 Σεπτεμβρίου 1999 και οι διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν τότε, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι προθεσμίες που έταξε η Επιτροπή για την απάντηση στο έγγραφο οχλήσεως και στην αιτιολογημένη γνώμη δεν ήταν παράλογες.
- 69 Επί πλέον, πρέπει να υπομνηστεί ότι η Επιτροπή δεν αρνήθηκε να παρατείνει τις εν λόγω προθεσμίες απαντήσεως όταν της υποβλήθηκε σχετικό αίτημα.
- 70 Όσον για το σκέλος της αιτιάσεως με το οποίο προβάλλεται καταστρατήγηση διαδικασίας, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, με το να ασκήσει σύμφωνα με το άρθρο 226 ΕΚ προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς τους κανόνες της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, επέλεξε το ένδικο βοήθημα που προβλέπεται από τη Συνθήκη ειδικά για την περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι ένα κράτος μέλος παρέβη μία από τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.
- 71 Επί πλέον, ουδεμία διάταξη της Συνθήκης υποχρέωνε την Επιτροπή να κινήσει δίκη ασφαλιστικών μέτρων. Εν προκειμένω, το γεγονός ότι γρήγορα ασκήθηκε προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή από τη στιγμή που η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής ήταν νομότυπη, όπως διαπιστώθηκε πιο πάνω.
- 72 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής δεν ήταν νομότυπη λόγω της βραχύτητας των προθεσμιών που τάχθηκαν για τις απαντήσεις στο έγγραφο οχλήσεως και στην αιτιολογημένη γνώμη.

73 Με την τέταρτη αιτίαση, η Γαλλική Κυβέρνηση αμφισβητεί την προσφυγή δεδομένου ότι ουδεμία δίκη κινήθηκε κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας η οποία και αυτή δεν εφάρμοσε την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514.

74 Η Επιτροπή απαντά ότι συνεχίζει τις προσπάθειές της και έναντι του εν λόγω κράτους μέλους, το οποίο όμως βρίσκεται σε διαφορετική κατάσταση. Εξ άλλου, υπενθυμίζει ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δική του παράλειψη να συμμορφωθεί προς το κοινοτικό δίκαιο με την παράλειψη άλλου κράτους μέλους.

75 Εν προκειμένω, η έλλειψη προσφυγής λόγω παραβάσεως ενός κράτους μέλους δεν είναι λυσιτελής για να εκτιμηθεί το παραδεκτό προσφυγής λόγω παραβάσεως άλλου κράτους μέλους. Επομένως, το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση από το γεγονός ότι δεν ασκήθηκε ανάλογη προσφυγή κατά άλλου κράτους μέλους.

76 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος απαραδέκτου, με τον οποίο προβάλλεται ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής δεν ήταν νομότυπη, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου απαραδέκτου με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της συλλογικότητας

77 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η απόφαση της Επιτροπής εν συμβουλία να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρό της R. Prodi και τον επίτροπο D. Byrne να φέρουν την υπόθεση στο Δικαστήριο ελήφθη στις 22 Δεκεμβρίου 1999, δηλαδή σε χρονικό σημείο κατά το οποίο το σώμα των επιτρόπων δεν γνώριζε ακόμα την απάντηση της κυβερνήσεως αυτής στην αιτιολογημένη γνώμη. Από το γεγονός ότι, αφενός, με την απάντηση αυτή έγινε ρητή μνεία της αρχής της προφυλάξεως καθώς και της προθέσεως της Γαλλικής Κυβερνήσεως να αμφισβητήσει ενώπιον του Δικαστηρίου την άρνηση της Επιτροπής να τροποποιήσει τις αποφάσεις 98/692 και 1999/514 και, αφετέρου, το σώμα των επιτρόπων δεν μπόρεσε να λάβει γνώση των στοιχείων αυτών πριν από την άσκηση της παρούσας προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου η

Γαλλική Κυβέρνηση συνάγει ότι η απόφαση ασκήσεως της εν λόγω προσφυγής δεν είχε συλλογικό χαρακτήρα εν στενή έννοια.

- 78 Η Επιτροπή απαντά ότι το σώμα των επιτρόπων ήταν πλήρως ενημερωμένο για τις αιτιάσεις κατά της Γαλλικής Δημοκρατίας, για την εξέλιξη τέτοιων γεγονότων όπως συναντήσεις, μνημόνιο συμφωνίας και γνωμοδότηση της ΕΣΕ, για τη νομική βάση της δράσεως που έπρεπε να αναληφθεί καθώς και για το επιχείρημα της AFSSA που θα εχρησιμοποιείτο από τη Γαλλική Κυβέρνηση ως στήριγμα για την επίκληση της αρχής της προφυλάξεως. Δεν είχε γίνει μνεία της προθέσεως να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά εν πάση περιπτώσει εκείνη τη στιγμή δεν θα ήταν τίποτε άλλο παρά μια απλή διαδικαστική απειλή. Εφόσον το σώμα των επιτρόπων διέθετε όλα τα χρήσιμα στοιχεία για τη λήψη αποφάσεως, η συλλογικότητα της αποφάσεως τηρήθηκε σχολαστικά.
- 79 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της συλλογικότητας στηρίζεται στην ισότητα των μελών της Επιτροπής κατά τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεως και συνεπάγεται ιδίως ότι πριν από τις αποφάσεις γίνεται κοινή διάσκεψη και ότι όλα τα μέλη του σώματος των επιτρόπων είναι συλλογικώς υπεύθυνα, στο πολιτικό επίπεδο, για το σύνολο των αποφάσεων που έχουν ληφθεί (απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-191/95, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1998, σ. I-5449, σκέψη 39).
- 80 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η απόφαση της Επιτροπής να ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους πρέπει να ληφθεί μετά από κοινή διάσκεψη του σώματος των επιτρόπων και ότι όλα τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η απόφαση αυτή πρέπει να είναι διαθέσιμα για τα μέλη του σώματος των επιτρόπων (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 48).
- 81 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το συνημμένο στην απόφαση του σώματος των επιτρόπων «ενημερωτικό δελτίο για την παράβαση» αναφέρει τη νομική βάση της σχεδιαζόμενης προσφυγής, παραθέτει το γεγονός που προσάπτεται

και εκθέτει το περιεχόμενο του φακέλου μέχρι και τις τελευταίες εξελίξεις. Στο πλαίσιο της εκθέσεως αυτής, έγινε συνοπτική μνεία της γνωμοδοτήσεως της AFSSA, της γνωμοδοτήσεως της ΕΣΕ, των διαπραγματεύσεων με τις γαλλικές και βρετανικές αρχές καθώς και του περιεχομένου του από 8 Δεκεμβρίου 1999 ανακοινωθέντος Τύπου της Γαλλικής Κυβερνήσεως.

82 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα μέλη του σώματος των επιτρόπων διέθεταν όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για να αποφασίσουν με πλήρη επίγνωση της καταστάσεως αν θα φέρουν την υπόθεση στο Δικαστήριο.

83 Όσον αφορά τη ρητή επίκληση της αρχής της προφυλάξεως, η οποία έγινε μόνο με την απάντηση στην αιτιολογημένη γνώμη και η οποία, ως εκ τούτου, δεν ήταν στη διάθεση του σώματος των επιτρόπων όταν αυτό αποφάσισε να φέρει την υπόθεση στο Δικαστήριο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι με την επίκληση αυτή δεν άλλαξε η εικόνα του φακέλου που είχε υποβληθεί στο σώμα των επιτρόπων. Συγκεκριμένα, η Γαλλική Κυβέρνηση από πολλών μηνών προέβαλλε επιχειρήματα όσον αφορά την υποχρέωση προστασίας της δημόσιας υγείας, όσον αφορά την επιστημονική αβεβαιότητα στον σχετικό τομέα και όσον αφορά προβλήματα αντιμετώπισεως των κινδύνων. Το γεγονός ότι στα επιχειρήματα αυτά προστέθηκε ο χαρακτηρισμός της «αρχής της προφυλάξεως» δεν προσέθεσε τίποτα στο περιεχόμενό τους.

84 Το ίδιο ισχύει για την πρόθεση της Γαλλικής Κυβερνήσεως να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, δεν ήταν τίποτα άλλο παρά μια απλή απειλή ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος με αβέβαιη έκβαση, το οποίο, ούτως ή άλλως, δεν έθιξε το τεκμήριο νομιμότητας των αποφάσεων 98/692 και 1999/514 και τον δεσμευτικό τους χαρακτήρα (βλ., στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση της 22ας Μαρτίου 2001, C-261/99, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2001, σ. I-2537, σκέψη 26).

85 Εξ άλλου, λαμβανομένης υπόψη της απόψεως που η Γαλλική Κυβέρνηση διατύπωσε με το ανακοινωθέν Τύπου της 8ης Δεκεμβρίου 1999 και με την απάντηση της 9ης Δεκεμβρίου 1999 στο έγγραφο οχλήσεως, η Επιτροπή δικαιούνταν να θεωρήσει ότι η διαδικασία προ της ασκήσεως προσφυγής είχε επιτύχει τους σκοπούς της και ότι ο φάκελος ήταν σε θέση να υποβληθεί στο σώμα των επιτρόπων για να ληφθεί απόφαση σχετικά με την άσκηση προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους στην περίπτωση που η Γαλλική Κυβέρνηση θα ενέμενε στην άποψή της παρά την αποστολή της αιτιολογημένης γνώμης.

- 86 Επομένως, ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου, με τον οποίο προβάλλεται ότι παραβιάστηκε η αρχή της συλλογικότητας, δεν είναι βάσιμος.
- 87 Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω σκέψεων, η ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας της διαφοράς

- 88 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, βάσει του άρθρου 249 ΕΚ, μια απόφαση είναι δεσμευτική για εκείνους στους οποίους απευθύνεται. Το άρθρο 1 της αποφάσεως 1999/514, το οποίο ορίζει την 1η Αυγούστου 1999 ως ημερομηνία ενάρξεως των αποστολών των προϊόντων τα οποία υπόκεινται στο ΕΚΧΒ, δεν άφησε στα κράτη μέλη διακριτική εξουσία όσον αφορά την ημερομηνία αυτή και τις λεπτομέρειες των αποστολών αυτών. Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, επικαλούμενο την επιστημονική γνωμοδότηση εθνικής υπηρεσίας, να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση των κινδύνων την εκτίμηση στην οποία η Επιτροπή προέβη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και εν προκειμένω αυτών που απορρέουν από τα άρθρα 10, παράγραφος 4, της οδηγίας 90/425 και 9, παράγραφος 4, της οδηγίας 89/662.
- 89 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αρχή της προφύλαξης, η οποία διέπει τις ενέργειές της, δεν έχει ως αποτέλεσμα ότι η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να ακολουθεί χωρίς καμία δυνατότητα εκτιμήσεως οποιαδήποτε επιστημονική γνώμη, είτε πρόκειται για γνώμη υπηρεσίας κράτους μέλους είτε πρόκειται για γνώμη των μειοψηφούντων μελών κοινοτικής ομάδας εργασίας. Συναφώς, υπογραμμίζει ότι το άρθρο 7 της αποφάσεως 97/404 διευκρινίζει ότι οι γνώμες της μειοψηφίας πάντοτε περιλαμβάνονται στη γνωμοδότηση της ΕΣΕ.
- 90 Κατά την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί εσωτερικούς νομικούς λόγους, ενδεχόμενα ερμηνευτικά προβλήματα ή φερόμενες αμφιβολίες ως προς το κύρος αποφάσεως της Επιτροπής για να δικαιολογήσει μονομερώς τη μη

εφαρμογή της αποφάσεως αυτής. Ομοίως, δεν μπορεί να εξαρτήσει την εκ μέρους του εκτέλεση αποφάσεων κοινοτικών οργάνων από την προϋπόθεση να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις στις αποφάσεις αυτές.

91 Όσον αφορά την απόφαση 1999/514, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι από τη στιγμή που στην ουσία είχαν πληρωθεί οι προϋποθέσεις του άρθρου 6 και του παραρτήματος III της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 ήταν υποχρεωμένη να καθορίσει την ημερομηνία ενάρξεως των αποστολών των προϊόντων τα οποία υπέκειντο στο ΕΚΧΒ. Κατά συνέπεια, η αιτίαση ότι δεν έλαβε υπόψη σκέψεις σκοπιμότητας δεν είναι λυσιτελής.

92 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, πέραν της παραβάσεως της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514, η επιβολή περιορισμών κατά την είσοδο των εμπορευμάτων άλλων κρατών μελών συνιστά παράβαση του άρθρου 28 ΕΚ. Από τη στιγμή που για τα σχετικά προϊόντα υπάρχει κοινοτική εναρμόνιση η οποία αποτελεί ένα συνεκτικό σύστημα για όλες τις περιπτώσεις το οποίο έχει ως σκοπό την εξασφάλιση της υγείας των ανθρώπων και των ζώων, η απαγόρευση των εισαγωγών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη Γαλλική Δημοκρατία με βάση το άρθρο 30 ΕΚ.

93 Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη επί πολλούς μήνες να συμμορφωθεί προς την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514, παρέβη την κατά το άρθρο 10 ΕΚ υποχρέωση συνεργασίας για την πραγματοποίηση του έργου της Επιτροπής.

94 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται στην ουσία ότι οι προϋποθέσεις άρσεως της απαγορεύσεως των εισαγωγών δεν πληρούνταν λόγω, πρώτον, του γεγονότος ότι το ΕΚΧΒ δεν ελάμβανε υπόψη νέα δεδομένα όπως την εμφάνιση ύποπτου κρούσματος ΣΕΒ, δεύτερον, του γεγονότος ότι το βρετανικό βόειο κρέας δεν πληρούσε τους όρους του ΕΚΧΒ και, τρίτον, της ανυπαρξίας συστήματος ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που υπέκειντο στο καθεστώς αυτό καθώς και της αρνήσεως των κρατών μελών να εφαρμόσουν το σύστημα αυτό, ενώ επρόκειτο για ουσιαστικό όρο του ΕΚΧΒ. Υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν δικαιούται να τη διώκει για παράβαση της υποχρεώσεως να εκτελέσει παράνομη απόφαση κοινοτικού οργάνου,

ενώ δεν μεριμνά ώστε τα άλλα κράτη μέλη να τηρούν τα ουσιώδη στοιχεία του εν λόγω καθεστώτος. Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών, η Γαλλική Κυβέρνηση δικαιούνται να επικαλεστεί το άρθρο 30 ΕΚ για να εναντιωθεί στην εισαγωγή βρετανικού βοείου κρέατος. Επί πλέον, η Γαλλική Κυβέρνηση αμφισβητεί ότι παρέβη την υποχρέωση αγαστής συνεργασίας που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ.

Επί της αμφισβήτησεως του ΕΚΧΒ λόγω της εμφανίσεως ύποπτου κρούσματος ΣΕΒ

- 95 Η Γαλλική Κυβέρνηση επικαλείται τις ανησυχίες της σχετικά με την αποτελεσματικότητα του ΕΚΧΒ, ανησυχίες που ενισχύθηκαν από γεγονότα μετά την άσκηση της παρούσας προσφυγής.
- 96 Έτσι, η εμφάνιση κρούσματος ΣΕΒ σε βρετανική αγελάδα που γεννήθηκε μετά την 1η Αυγούστου 1996, ημερομηνία κατά την οποία το σύνολο των μέτρων για την εξασφάλιση της εφαρμογής του ΕΚΧΒ θεωρείτο πλήρως αποτελεσματικό, είναι ιδιαιτέρως σημαντικό γεγονός. Προϋποθέτει την ύπαρξη λανθάνοντος επιπέδου μολυσματικότητας πολύ πριν από την εμφάνιση κλινικών σημάδιων της ασθένειας, πράγμα που σημαίνει ότι ζώα που σφάχθηκαν πριν από 30 μήνες μπορούσαν να έχουν μολυνθεί ενώ ήσαν επιλέξιμα για εξαγωγή στο πλαίσιο του ΕΚΧΒ. Το γεγονός ότι οι βρετανικές αρχές ήσαν ανίκανες να εξηγήσουν το κρούσμα αυτό και να διευκρινίσουν από τί προήλθε ο θάνατος της μητέρας του προσβληθέντος βοοειδούς θέτει σοβαρά υπό αμφισβήτηση την αποτελεσματικότητα του συνόλου του βρετανικού συστήματος επιτηρήσεως, το οποίο είναι το βάθος του ΕΚΧΒ. Η κατάσταση αυτή καθιστά αναγκαία κατάλληλα μέσα ελέγχου, όπως είναι τα τεστ.
- 97 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, με το επιχείρημα αυτό, η Γαλλική Κυβέρνηση θέτει υπό αμφισβήτηση το κύρος των αποφάσεων κοινοτικών οργάνων που στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής η Επιτροπή επιδιώκει να εφαρμοστούν. Όμως από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, στο πλαίσιο προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί την τυχόν έλλειψη νομιμότητας του μέτρου που η Επιτροπή επιδιώκει να εκτελεστεί (απόφαση της 27ης Ιουνίου 2000, C-404/97, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2000, σ. I-4897, σκέψη 34).

98 Στο μέτρο που το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως παραπέμπει σε νέα πραγματικά περιστατικά που, κατά την κυβέρνηση αυτή, δικαιολογούν τη λήψη νέας αποφάσεως, η Επιτροπή υπενθυμίζει την κρίση του Δικαστηρίου στην προαναφερθείσα διάταξη Γαλλία κατά Επιτροπής.

99 Ακριβέστερα, όσον αφορά την περίπτωση ενός βοοειδούς που γεννήθηκε μετά την 1η Αυγούστου 1996 και που προσβλήθηκε από τη ΣΕΒ, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, ούτως ή άλλως, η περίπτωση αυτή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το ΕΚΧΒ. Πρώτ' απ' όλα, όπως προκύπτει από τη γνωμοδότηση της ΕΣΕ της 14ης και 15ης Σεπτεμβρίου 2000, ένα περιστασιακό κρούσμα ΣΕΒ σε ζώο που γεννήθηκε μετά την 1η Αυγούστου 1996 πάντοτε θεωρείτο δυνατό από τους επιστήμονες λόγω της μεταδόσεως από τη μητέρα, πράγμα που μέχρι τότε είχε γίνει μόνο μία φορά. Ακολουθώς, ουδείς κίνδυνος υφίστατο να υπαχθεί το ζώο αυτό στο ΕΚΧΒ, καθόσον δεν πληρούσε δύο προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για το καθεστώς αυτό: αφενός, ήταν άνω των 30 μηνών και, αφετέρου, η μητέρα δεν έζησε άνω των 6 μηνών μετά τη γέννησή του. Επί πλέον, όπως προκύπτει από τη γνωμοδότηση της ΕΣΕ της 13ης και 14ης Απριλίου 2000, ο αριθμός των μολυσμένων βοοειδών που μπορούν να εισέλθουν στην αλυσίδα διατροφής σε ηλικία μικρότερη των 30 μηνών και στο τελευταίο έτος επώσεως είναι πάρα πολύ μικρός. Τέλος, κάθε ζώο που είναι επιλέξιμο για το ΕΚΧΒ τεμαχίζεται με τον κατάλληλο τρόπο, ώστε να αφαιρεθούν ορισμένα κομμάτια και ορισμένοι ιστοί, ενώ ο κίνδυνος λοιμώξεως από την κατανάλωση του κρέατος που προέρχεται από τους μυς είναι αμελητέος.

100 Εν προκειμένω, η από τη Γαλλική Κυβέρνηση αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητας του ΕΚΧΒ πρέπει να θεωρηθεί ως αμφισβήτηση, με βάση την αρχή της προφύλαξης, της νομιμότητας της αποφάσεως η οποία καθιέρωσε το καθεστώς αυτό, δηλαδή της αποφάσεως 98/692 που τροποποίησε προς τούτο την απόφαση 98/256.

101 Όμως, πρέπει να υπομνηστεί ότι το σύστημα των ενδίκων βοηθημάτων που έχει καθιερώσει η Συνθήκη διακρίνει τις προσφυγές των άρθρων 226 ΕΚ και 227 ΕΚ, με τις οποίες επιδιώκεται να αναγνωρισθεί ότι ένα κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις του, από τις προσφυγές των άρθρων 230 ΕΚ και 232 ΕΚ, με τις οποίες επιδιώκεται να ελεγχθεί η νομιμότητα των πράξεων ή παραλείψεων των κοινοτικών οργάνων. Τα ένδικα αυτά βοηθήματα έχουν διαφορετικούς στόχους και διέπονται από διαφορετικές ρυθμίσεις. Επομένως, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, ελλείψει διατάξεως της Συνθήκης που θα του το επέτρεπε ρητώς, να προβάλει λυσιτελώς την έλλειψη νομιμότητας αποφάσεων των οποίων είναι αποδέκτης ως αμυντικό ισχυ-

ρισμό κατά προσφυγής λόγω παραβάσεως στηριζομένης στη μη εκτέλεση των αποφάσεων αυτών (απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1992, C-74/91, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1992, σ. I-5437, σκέψη 10, και προαναφερθείσα απόφαση της 22ας Μαρτίου 2001, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 18).

Επί της αμφισβήτησεως του ΕΚΧΒ λόγω του φερομένου ασυμβιβάστου του βρετανικού βοείου κρέατος με την κοινοτική ρύθμιση

- 102 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, κατά το σημείο II.5.1 της εκθέσεως της επιθεωρήσεως που έγινε στο Ηνωμένο Βασίλειο από τις 20 έως τις 24 Μαρτίου 2000 από την Υπηρεσία διατροφής και κτηνιατρικής, άνω του 20 % των καταγεγραμμένων ζώων δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του κανονισμού 820/97. Εξ άλλου, κατά το σημείο III.2 της εκθέσεως αυτής, ο κανονισμός (ΕΚ) 494/98 της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 1998, για καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού 820/97 (ΕΕ L 60, σ. 78), δεν εφαρμόστηκε πλήρως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά την έκθεση αυτή, «[τ]ούτο σημαίνει στην πράξη ότι τα ζώα για τα οποία ουδεμία ανωμαλία διαπιστώθηκε, αλλά τα οποία έμειναν σε εκμετάλλευση όπου τα εκτός των ορίων ανοχής ζώα ήσαν πάνω από το 20 %, μπορούν να υπαχθούν στο εξαγωγικό καθεστώς με χρονολογική βάση, καθόσον δεν υφίσταται νομικό έρεισμα για την επιβολή περιορισμών σχετικά με τα ζώα αυτά».

- 103 Η Επιτροπή απαντά ότι οι αδυναμίες που επισημάνθηκαν με την έκθεση αυτή δεν αλλάζουν σε τίποτα το γεγονός ότι, εφόσον το ΕΚΧΒ βασίζεται στο υγειονομικό καθεστώς κάθε χωριστής αγέλης, μόνον ζώα που ικανοποιούν τις επιταγές αναγνώρισεως και καταγραφής μπορούν να είναι επιλέξιμα για το ΕΚΧΒ. Οι αδυναμίες αυτές απλώς έχουν ως συνέπεια ότι τα ζώα αυτά μπορούν να προέρχονται από εκμεταλλεύσεις όπου το 20 % των ζώων ή και παραπάνω δεν ικανοποιεί τις επιταγές αυτές. Εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα αυτό ανέκυψε μόνο μετά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και δεν έχει επαρκή βαρύτητα για να θέσει υπό αμφισβήτηση το ΕΚΧΒ.

104 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει στην ουσία την αιτίαση ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας για το ΕΚΧΒ δεν λαμβάνουν υπόψη τη μη τήρηση της κοινοτικής ρυθμίσεως για τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των βρετανικών βοοειδών, και ειδικότερα όσων εκτράφηκαν σε εκμετάλλευση όπου βρίσκονταν βοοειδή που άλλα πληρούσαν τους όρους του ΕΚΧΒ και άλλα δεν πληρούσαν τους όρους αυτούς.

105 Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Γαλλική Κυβέρνηση θέτει εκ νέου υπό αμφισβήτηση το κύρος της ρυθμίσεως η οποία καθιέρωσε το ΕΚΧΒ, δηλαδή της αποφάσεως 98/692. Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς το ΕΚΠΑ που προβλεπόταν από την απόφαση 98/256 και στηριζόταν στην πιστοποίηση των αγελών, το ΕΚΧΒ στηρίζεται στην τήρηση, για κάθε ζώο χωριστά, των όρων που έχουν ταχθεί.

106 Όμως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 101 της παρούσας αποφάσεως, ένα κράτος μέλος, όταν στη Συνθήκη δεν υπάρχει διάταξη που θα του το επέτρεπε ρητώς, δεν μπορεί να προβάλλει λυσιτελώς την έλλειψη νομιμότητας αποφάσεων των οποίων είναι αποδέκτης ως αμυντικό ισχυρισμό κατά προσφυγής λόγω παραβάσεως βασιζομένης στη μη εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.

107 Επομένως, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν μπορεί να αντλήσει επιχειρήματα από αδυναμίες σχετικά με την αναγνώριση ζώων που δεν είναι επιλέξιμα για το ΕΚΧΒ, προκειμένου να θέσει υπό αμφισβήτηση το καθεστώς αυτό και να αρνηθεί να συμμορφωθεί προς την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514.

Επί της ελλείψεως δυνατότητας ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που υπόκεινται στο ΕΚΧΒ

108 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται στην ουσία ότι η δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που υπόκεινται στο ΕΚΧΒ είναι ένας από τους ουσιώδεις

όρους του καθεστώτος αυτού, αλλά κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο επαναλήφθηκαν οι εξαγωγές του βρετανικού κρέατος η πιο πάνω δυνατότητα δεν υφίστατο πέρα από τα βρετανικά εργοτάξια τεμαχισμού. Κατά τις συνεδριάσεις της μόνιμης κτηνιατρικής επιτροπής της 23ης και 24ης Νοεμβρίου και 6ης Δεκεμβρίου 1999, τα άλλα κράτη μέλη γνωστοποίησαν την απόφασή τους να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και η Επιτροπή έπαυσε να απαιτεί από αυτά να το πράξουν. Η Γαλλική Κυβέρνηση έλαβε γνώση των στοιχείων αυτών μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής για την ακύρωση της αποφάσεως 1999/514 με την οποία ορίστηκε η ημερομηνία επαναλήψεως των εξαγωγών ΕΚΧΒ, πράγμα που δικαιολογεί το να αμφισβητήσει η Γαλλική Κυβέρνηση τη νομιμότητα της αποφάσεως αυτής στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής.

- 109 Λαμβανομένης υπόψη της ελλείψεως εναρμονίσεως όσον αφορά το ετικετάρισμα και τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δικαιούνται να επικαλεστεί το άρθρο 30 ΕΚ για να εναντιωθεί στην εισαγωγή των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ. Η αντίδρασή της τήρησε την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον δεν εναντιώθηκε στη διαμετακόμιση των προϊόντων αυτών μέσω της ημεδαπής. Ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή διατυπώνει μια τυπολατρική άποψη όταν απαιτεί να ανακοινωθεί ένα μέτρο διασφάλισης το οποίο παραπέμπει ρητώς στις ρήτρες διασφάλισης των οδηγιών 89/662 και 90/425. Από τη μια πλευρά, διεξάγονταν διαπραγματεύσεις. Από την άλλη πλευρά, από την παράθεση των πραγματικών περιστατικών στην απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2000, C-477/98, Eurostock (Συλλογή 2000, σ. I-10695, σκέψη 24), προκύπτει ότι η Επιτροπή συμπεριφέρθηκε με μεγαλύτερη πρόνοια έναντι ενός άλλου κράτους μέλους το οποίο είχε υποπέσει σε σφάλμα σχετικά με την ανακοίνωση ενός μέτρου. Επικαλούμενη τα περιστατικά της παρούσας υποθέσεως και ιδίως το γεγονός ότι η ίδια είναι εκείνη που επέσυρε την προσοχή της Επιτροπής στα προβλήματα όσον αφορά τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων, η Γαλλική Κυβέρνηση διατείνεται ότι συμμορφώθηκε προς την υποχρέωση αгаστής συνεργασίας που υπέχει από το άρθρο 10 ΕΚ.

- 110 Η Επιτροπή κατ' αρχάς δέχεται ότι η δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού ήταν ένας από τους ουσιώδεις όρους του ΕΚΧΒ. Όμως, η δυνατότητα αυτή εξασφαλιζόταν επαρκώς από την κοινοτική ρύθμιση που ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών. Επί πλέον, βελτιώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισεως και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού 820/97 (ΕΕ L 204, σ. 1).

- 111 Στη συνέχεια, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν μπορεί να θέτει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της αποφάσεως 1999/514 ούτε να επικαλείται παραβάσεις των άλλων κρατών μελών ως αμυντικούς ισχυρισμούς. Ούτως ή άλλως, οι από τα άλλα κράτη μέλη παραβάσεις των υποχρεώσεών τους σχετικά με τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων επηρέασαν μόνο τις τριγωνικές συναλλαγές, δηλαδή τις περιπτώσεις που τα προϊόντα προελεύσεως Ηνωμένου Βασιλείου διέρχονται από άλλο κράτος μέλος πριν φθάσουν στη Γαλλία. Αντιθέτως, από τη στιγμή που τα προϊόντα έχουν το σωστό ετικετάρισμα κατά την έξοδό τους από τα βρετανικά εργοτάξια τεμαχισμού, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν μπορεί να επικαλεστεί έλλειψη δυνατότητας ανασυστάσεως στην ημεδαπή του ιστορικού των προϊόντων, για να εναντιωθεί στις άμεσες εισαγωγές των προϊόντων αυτών του Ηνωμένου Βασιλείου.
- 112 Τέλος, η Επιτροπή αμφισβητεί την προσφυγή στο άρθρο 30 ΕΚ, καθόσον με τις σχετικές αποφάσεις γίνεται πλήρης εναρμόνιση και οι οδηγίες 89/662 και 90/425 οργανώνουν τη διαδικασία εφαρμογής των ρητρών διασφαλίσεως.
- 113 Εν προκειμένω, επιβάλλεται εκ προοιμίου η διαπίστωση ότι για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας η δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ ήταν ουσιώδης προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία του καθεστώτος αυτού.
- 114 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 98/692 και από το σημείο 7 του παραρτήματος ΙΙΙ της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256, ήταν απαραίτητο να μπορεί το ιστορικό των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ να ανασυσταθεί μέχρι το σημείο πωλήσεώς τους, έτσι ώστε να είναι δυνατή η ανάκληση της παρτίδας ιδίως όταν αποκαλυπτόταν ότι ένα ζώο δεν ήταν επιλέξιμο για το καθεστώς αυτό.
- 115 Πάντως, από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η πιο πάνω δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού δεν ήταν καθ' ολοκληρίαν εξ-

σφαλισμένη από την κοινοτική ρύθμιση που ίσχυε κατά το χρονικό σημείο που ελήφθη η απόφαση 1999/514, και τούτο ιδίως όσον αφορά τα τεμαχισμένα, μεταποιημένα ή ανασυσκευασμένα κρέατα και προϊόντα που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ.

- 116 Η Επιτροπή έχει δεχθεί την ύπαρξη αυτού του νομοθετικού κενού, καθόσον το σημείο 5 του μνημονίου συμφωνίας αναφέρει ότι η ανασύσταση του ιστορικού η οποία μπορούσε να γίνει κατά την υπογραφή του μνημονίου δεν ήταν διαφανής ούτε πολύ γρήγορη.
- 117 Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό, το σημείο 5 του μνημονίου συμφωνίας ανέφερε ότι οι υπό το ΕΚΧΒ αποστολές που εκφορτώνονται απ' ευθείας στη Γαλλία θα μπορούν να υποβάλλονται στην προβλεπόμενη από τη γαλλική ρύθμιση ειδική αναγνώριση, η οποία, αν παρίστατο ανάγκη, θα καθιστούσε δυνατή την αμελλητί κίνηση διαδικασίας ανακλήσεως της σχετικής παρτίδας.
- 118 Όσον αφορά τις τριγωνικές συναλλαγές, η ερμηνευτική δήλωση της Επιτροπής που περιέχεται στο παράρτημα II του μνημονίου συμφωνίας εξέθεσε ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να λάβει δεσμευτικά μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κάθε κρέας ή κάθε προϊόν με βάση κρέας που αποστέλλεται από το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του ΕΚΠΑ ή του ΕΚΧΒ είναι σεσημασμένο ή ετικεταρισμένο με χωριστό σήμα και εξακολουθεί να είναι όταν τεμαχίζεται, μεταποιείται ή ανασυσκευάζεται στην ημεδαπή. Όμως, το σημείο 5 του μνημονίου συμφωνίας ανέφερε ότι, εν ανάγκη, η βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ανασυστάσεως του ιστορικού πρέπει να εξασφαλιστεί με συμφωνία βασισμένη στην «αμοιβαία αρωγή των κρατών μελών».
- 119 Εν προκειμένω, από την έκθεση που συνετάγη κατά τη συνεδρίαση της μόνιμης κτηνιατρικής επιτροπής της 6ης Δεκεμβρίου 1999 προκύπτει ότι, κατά τη συνεδρίαση αυτή, οι εκπρόσωποι των περισσότερων κρατών μελών ανέφεραν ότι τα κράτη αυτά δεν έχουν την πρόθεση να χρησιμοποιήσουν χωριστό σήμα για το βρετανικό κρέας. Παρά ταύτα, ήσαν υπέρ μιας εναρμονίσεως του ετικεταρίσματος σε κοινοτικό επίπεδο.

120 Όταν η Επιτροπή υπενθύμισε στις κτηνιατρικές αρχές των κρατών μελών, με έγγραφο της 16ης Οκτωβρίου 2000, ότι, σύμφωνα με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 98/692 και το σημείο 4 του παραρτήματος ΙΙΙ της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256, ενδέχεται να υποχρεωθούν να λάβουν μέτρα στον τόπο προορισμού και ότι η ανάκληση των παρτίδων κρέατος ή προϊόντων με βάση το κρέας θα διευκολυνθεί αν τα κράτη μέλη καθιερώσουν ειδική σήμανση που διατηρείται ακόμα και σε περίπτωση τεμαχισμού, μεταποιήσεως ή ανασυσκευασίας του κρέατος ή των προϊόντων με βάση το κρέας, ορισμένα κράτη μέλη απάντησαν ότι θεωρούν ότι η κοινοτική νομοθεσία είναι επαρκής ή ότι πρόσθετη σήμανση δεν μπορεί να λάβει χώρα χωρίς τροποποίηση της κοινοτικής ρυθμίσεως.

121 Ο κανονισμός 820/97, ο οποίος, παρά τον τίτλο του, ρύθμιζε μόνον την εξουσία των κρατών μελών να επιβάλουν ένα σύστημα ετικεταρίσματος, έπρεπε να μείνει σε ισχύ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999. Όριζε, στο άρθρο του 19, παράγραφος 1, ότι «[θ]εσπίζεται υποχρεωτικό σύστημα [ετικεταρίσματος] του βοείου κρέατος, το οποίο είναι υποχρεωτικό σε όλα τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 2000». Όμως, όπως το Δικαστήριο διαπίστωσε στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα στην υπόθεση C-93/00, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2001, σ. I-10119, σκέψεις 8 και 10), μόλις στις 13 Οκτωβρίου 1999 η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δύο προτάσεις κανονισμών, η πρώτη από τις οποίες αφορούσε την καθιέρωση ενός υποχρεωτικού συστήματος ετικεταρίσματος από την 1η Ιανουαρίου 2003 και η δεύτερη την προσωρινή παράταση των αποτελεσμάτων του κανονισμού 820/97.

122 Στις 21 Δεκεμβρίου 1999 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2772/1999 που προβλέπει τους γενικούς κανόνες ενός υποχρεωτικού συστήματος ετικεταρίσματος του βοείου κρέατος (ΕΕ L 334, σ. 1). Όμως, σε αντιστοιχία με τη δεύτερη πρόταση της Επιτροπής, είχε ως αποτέλεσμα μόνο να διατηρηθεί σε ισχύ το προαιρετικό σύστημα ετικεταρίσματος.

123 Μόλις στις 17 Ιουλίου 2000 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθιέρωσαν με τον κανονισμό 1760/2000 ένα πλήρες και υποχρεωτικό σύστημα ανασυ-

στάσεως του ιστορικού και ετικεταρίσματος. Όμως, κατά το άρθρο του 25, δεύτερο εδάφιο, ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή μόνον επί του βοείου κρέατος που προέρχεται από ζώα με ημερομηνία σφαγής την 1η Σεπτεμβρίου 2000 και μετά.

- 124 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο εκδόθηκε η απόφαση 1999/514, δηλαδή στις 23 Ιουλίου 1999, ουδεμία δεσμευτική ρύθμιση υπήρχε που να παρέχει τη δυνατότητα να εφαρμοστεί το ΕΚΧΒ με το να τηρηθούν οι όροι του καθεστώτος αυτού σχετικά με τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού. Κατά συνέπεια, των κρατών μελών έργο ήταν να λάβουν με δική τους πρωτοβουλία τα κατάλληλα μέτρα για να οργανώσουν ένα σύστημα ειδικής σημάνσεως των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ και ανασυστάσεως του ιστορικού τους.
- 125 Ακριβώς υπό το πρίσμα αυτών των περιστάσεων πρέπει να αξιολογηθούν το αντικείμενο της παραβάσεως και η άμυνα της Γαλλικής Δημοκρατίας.
- 126 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επιχειρήματα ως προς την έλλειψη δυνατότητας ανασυστάσεως του ιστορικού, τα οποία η Γαλλική Κυβέρνηση προέβαλε για την άμυνά της, είναι λυσιτελή μόνον στο μέτρο που αφορούν τα υποκείμενα στο ΕΚΧΒ προϊόντα που τεμαχίζονταν, μεταποιούνταν ή ανασυσκευάζονταν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και αργότερα εξάγονταν στη Γαλλία χωρίς να τεθεί επ' αυτών χωριστό σήμα ιδίως για να καταστεί δυνατή η τυχόν ανάκληση των παρτίδων.
- 127 Όμως, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η Γαλλική Κυβέρνηση εναντιώθηκε στην εισαγωγή κάθε βοείου κρέατος ή κάθε προϊόντος με βάση κρέας προελεύσεως άλλων κρατών μελών μη φέροντος το χωριστό σήμα των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ, για τον λόγο ότι ορισμένες παρτίδες τεμαχισμένων, μεταποιημένων ή ανασυσκευασμένων κρεάτων ή προϊόντων θα μπορούσαν να περιέχουν βόειο κρέας ή προϊόντα βρετανικής καταγωγής που δεν θα μπορούσαν να αναγνωριστούν ως τέτοια.

128 Επομένως, το αίτημα να διαπιστωθεί παράβαση πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που αφορά αυτή την κατηγορία προϊόντων.

129 Όσον αφορά τα υποκείμενα στο ΕΚΧΒ προϊόντα που είναι με σωστό τρόπο σεσημασμένα ή ετικεταρισμένα, ανεξαρτήτως του αν προέρχονται ευθέως από το Ηνωμένο Βασίλειο ή προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν προέβαλε αμυντικό ισχυρισμό ικανό να δικαιολογήσει τη μη εκτέλεση της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514.

130 Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξεως προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση υποχρεώσεων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο (απόφαση της 10ης Ιουλίου 1990, C-217/88, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1990, σ. I-2879, σκέψη 26).

131 Εξ άλλου, ένα κράτος μέλος που προσκρούει σε προς στιγμήν ανυπέρβλητες δυσκολίες που το εμποδίζουν να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο μπορεί να επικαλεστεί ανωτέρα βία μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την υπέρβαση των δυσκολιών αυτών (βλ., στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση της 11ης Ιουλίου 1985, 101/84, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1985, σ. 2629, σκέψη 16).

132 Εν προκειμένω, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν επικαλέστηκε ιδιαίτερες δυσκολίες που την εμπόδισαν να θεσπίσει, έστω και μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε για να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη, την αναγκαία ρύθμιση για να

εξασφαλίσει τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των υποκειμένων στο ΕΚΧΒ προϊόντων που τεμαχίζονται, μεταποιούνται ή ανασυσκευάζονται στην ημεδαπή.

- 133 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνηστεί ότι οι επιταγές να είναι δυνατή η ανασύσταση του ιστορικού του κρέατος ή των με βάση το κρέας προϊόντων καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου δεν τάχθηκαν με την απόφαση 1999/514, αλλά υπήρχαν από την 1η Ιουνίου 1998 στο πλαίσιο του ΕΚΠΑ που καθιερώθηκε με την απόφαση 98/256. Εξ άλλου, η απόφαση 98/692 διευκρίνισε τη σημασία της δυνατότητας ανασυστάσεως του ιστορικού για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΚΧΒ.

- 134 Πρέπει να επισημανθεί ότι ασφαλώς υπήρξαν δυσκολίες για την ερμηνεία και κατά συνέπεια για την εφαρμογή της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256, καθόσον οι επιταγές που τάχθηκαν στο σύνολο των κρατών μελών δεν ήταν ούτε σαφείς ούτε ακριβείς. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ έπρεπε να αρχίσουν σε χρονικό σημείο κατά το οποίο δεν υφίστατο υποχρεωτικό κοινοτικό σύστημα που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων αυτών. Το μνημόνιο συμφωνίας φαίνεται να επιτρέπει στη Γαλλική Κυβέρνηση να ρυθμίσει τα της ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που εκφορτώνονται απ' ευθείας στη Γαλλία, ενώ η Επιτροπή, με την ερμηνευτική δήλωση που προσαρτάται στο μνημόνιο συμφωνίας, διευκρινίζει τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, τηρουμένης της δυνατότητας, αν παρίσταται ανάγκη, να βελτιωθεί η λειτουργία του συστήματος μέσω συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών. Επίσης, από τα έγγραφα σχετικά με τις απόψεις των εθνικών κτηνιατρικών αρχών προκύπτει ότι ορισμένα κράτη μέλη θεωρούσαν ότι η θέσπιση εθνικής ρυθμίσεως δεν ήταν αναγκαία ή ότι μόνον η κοινοτική εναρμόνιση θα καθιστούσε δυνατό να επιτευχθεί η απαιτούμενη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού.

- 135 Όμως, πρέπει να θεωρηθεί ότι με το μνημόνιο συμφωνίας, το οποίο υπεγράφη στις 24 Νοεμβρίου 1999, η Γαλλική Κυβέρνηση ενημερώθηκε πλήρως για την έκταση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514 όσον αφορά τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού του κρέατος και των με βάση το κρέας προϊόντων που προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο και εκφορτώνονται απ' ευθείας στο γαλλικό έδαφος. Το ίδιο ισχύει για τα έχοντα σωστή σήμανση ή σωστό ετικετάρισμα κρέατα ή προϊόντα με βάση το κρέας που κατάγονται από το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.

136 Δεδομένου ότι η Γαλλική Δημοκρατία έπρεπε να διαθέτει εύλογη προθεσμία για να εφαρμόσει την τροποποιημένη απόφαση 98/256 και την απόφαση 1999/514 όπως ερμηνεύτηκαν και διευκρινίστηκαν με το μνημόνιο συμφωνίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι η παράβαση που συνίσταται στη μη εφαρμογή των αποφάσεων αυτών αποδείχθηκε μόνο για τον χρόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, δηλαδή μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1999.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 28 ΕΚ

137 Όσον αφορά το αίτημα της Επιτροπής να διαπιστωθεί παράβαση του άρθρου 28 ΕΚ, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή δεν προσκόμισε για τη στήριξη του αιτήματος αυτού στοιχεία χωριστά από εκείνα που συνιστούν την παράβαση λόγω μη εφαρμογής της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514.

138 Επί πλέον, η Επιτροπή δεν εξηγεί τί θα δικαιολογούσε τη διαπίστωση χωριστής παραβάσεως του άρθρου 28 ΕΚ, ενώ θεωρεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν δικαιούται να επικαλεστεί το άρθρο 30 ΕΚ προς στήριξη της αρνήσεώς της να εισάγει υποκείμενα στο ΕΚΧΒ προϊόντα λόγω του ότι με την εφαρμοστέα κοινοτική ρύθμιση γίνεται στον σχετικό τομέα πλήρης εναρμόνιση για όλες τις περιπτώσεις.

139 Λαμβανομένης υπόψη τόσο της μη προσκομίσεως στοιχείων προς στήριξη του κεφαλαίου αυτού της προσφυγής όσο και της προφανούς αντιφάσεως της προσφυγής, πρέπει να θεωρηθεί ότι το αίτημα να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη το άρθρο 28 ΕΚ είναι αβάσιμο.

Επί της παραβάσεως του άρθρου 10 ΕΚ

140 Όσον αφορά το αίτημα της Επιτροπής να διαπιστωθεί παράβαση της υποχρεώσεως αγωγής συνεργασίας κατά το άρθρο 10 ΕΚ, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 134 της παρούσας αποφάσεως, υπήρχαν δυσκολίες για την ερμηνεία και την εφαρμογή της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256. Η Γαλλική Κυβέρνηση είναι εκείνη που επέσυρε την προσοχή της Επιτροπής στα προβλήματα που θέτει η έλλειψη σαφήνειας της αποφάσεως αυτής και γενικά της εφαρμοστέας κοινοτικής ρυθμίσεως όσον αφορά τη δυνατότητα ανασυστάσεως του ιστορικού των προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ.

141 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, πρέπει να θεωρηθεί ότι η από τη Γαλλική Δημοκρατία παράβαση της κατά το άρθρο 10 ΕΚ υποχρεώσεως αγωγής συνεργασίας δεν αποδείχθηκε.

Συμπέρασμα

142 Από όλες τις σκέψεις αυτές προκύπτει ότι η παράβαση αποδείχθηκε μόνο στο μέτρο που η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την τροποποιημένη απόφαση 98/256, και ειδικότερα προς το άρθρο της 6 και το παράρτημά της III, και προς την απόφαση 1999/514, και ειδικότερα προς το άρθρο της 1, και ιδίως αρνούμενη να επιτρέψει την εμπορία στην επικράτειά της, μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1999, των σωστά σεσημασμένων ή ετικεταρισμένων προϊόντων που υπέκειντο στο ΕΚΧΒ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις δύο αυτές αποφάσεις, και ειδικότερα απο τις πιο πάνω διατάξεις τους.

143 Η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

144 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Βάσει του άρθρου 69, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

145 Πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η προσφυγή δεν έγινε δεκτή για ολόκληρη την παράβαση όπως την όρισε η Επιτροπή. Εξ άλλου, από τη δικογραφία προέκυψε ότι ορισμένες από τις δυσκολίες που αντιμετώπισε η Γαλλική Κυβέρνηση κατά την εκτέλεση της τροποποιημένης αποφάσεως 98/256 και της αποφάσεως 1999/514 πηγάζουν από την έλλειψη σαφήνειας των υποχρεώσεων που επιβλήθηκαν στα κράτη μέλη.

146 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, η Γαλλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δύο τρίτα των δικαστικών εξόδων. Η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στο υπόλοιπο ένα τρίτο.

147 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της προς

— την απόφαση 98/256/EK του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 1998, σχετικά με επείγοντα μέτρα για προστασία από την σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών και σχετικά με την τροποποίηση της αποφάσεως 94/474/EK και την κατάργηση της αποφάσεως 96/239/EK, όπως έχει υπό την απόφαση 98/692/EK της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1998, και ειδικότερα προς το άρθρο της 6 και το παράρτημά της III,

— την απόφαση 1999/514/EK της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 1999, για τον καθορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία μπορεί να αρχίσει η αποστολή από το Ηνωμένο Βασίλειο προϊόντων που προέρχονται από βοοειδή σύμφωνα με το εξαγωγικό καθεστώς με χρονολογική βάση δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 5, της αποφάσεως 98/256, και ειδικότερα προς το άρθρο της 1,

και ιδίως αργούμενη να επιτρέψει την εμπορία στην επικράτειά της, μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1999, των με σωστό τρόπο σεσημασμένων ή ετικεταρισμένων προϊόντων που υπέκειντο στο πιο πάνω καθεστώς, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις δύο αυτές αποφάσεις, και ειδικότερα από τις πιο πάνω διατάξεις τους.

- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.
- 3) Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δύο τρίτα των δικαστικών εξόδων. Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο υπόλοιπο ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων.
- 4) Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Rodríguez Iglesias

Jann

Macken

Colneric

von Bahr

Gulmann

Edward

La Pergola

Puissochet

Sevón

Wathelet

Schintgen

Σκουρής

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias